တရားမအထူးအယူခံမှု

+ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်

ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးသာဌေး နှင့် ဦးစိုးညွှန့် တို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ဒေါ်ခင်မျိုးနိုင်* (၎င်း၏အထူးကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင်)

ထိုက်သင့်သည့် အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိ သော ပေးကမ်းခြင်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို သက်သေခံ အဖြစ်လက်ခံထားပြီးဖြစ်ပါက သတ်သေခံမဝင်ဟု ကန့်ကွက်ပိုင်ခွင့် ရှိ၊ မရှိ၊ တံဆိပ်ခေါင်းလုံလောက်စွာ

^{*} ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၁၂၆

⁺ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၂၄ တွင် ချမှတ်သော ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး)၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

J

၂၀၁၂ ဒေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင်

ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိ၍ ယင်းစာချုပ်ပျက်ပြယ် ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန် မမှန်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ မြန်မာနိုင်ငံတံဆိပ်ခေါင်းအက်ဥပဒေဇယား ၁၊ အမှတ်စဉ် ၃၃ အရ ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်တွင် ပစ္စည်းတန်ဖိုးအပေါ် ၌ ၅ ရာခိုင်နှုန်းတံဆိပ်ခေါင်းခွန်ထမ်းဆောင်ရန်လိုအပ်သည်။ သက်သေခံ အမှတ် (၂) စာချုပ်၌ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ၁၂၅ ကျပ်သာ ထမ်းဆောင် ထားသဖြင့် ပေးကမ်းသည့်ပစ္စည်းတန်ဖိုးအပေါ် တွင် ထိုက်သင့်သည့် အခွန် တံဆိပ်ခေါင်းကို ဥပဒေနှင့်အညီ ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခုအမှုတွင် ၂၅-၄-၂၀၀၅ ရက်စွဲပါ မေတ္တာ ဖြင့်ပေးကမ်းခြင်းမှတ်ပုံတင်စာချုပ် (သက်သေခံအမှတ် ၂) စာချုပ်ကို ထိုက်သင့်သည့် အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းထမ်းဆောင်၍ ချုပ်ဆိုထားခြင်း မရှိစေ ကာမှု ယင်းစာချုပ်ကို မကွေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄ တွင် သက်သေခံအမှတ် (၂) အရ လက်ခံထားပြီးဖြစ်သဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ အရ ယင်းစာချုပ်သည် သက်သေခံ မဝင်ဟူ၍ ကန့်ကွက်ပိုင်ခွင့်မရှိတော့ပေ။

သို့ဖြစ်ရာတရားရုံးချုပ်က သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်သည် တံဆိပ်ခေါင်းလုံလောက်စွာ ထမ်းဆောင်ထားခြင်း မရှိကြောင်း သုံးသပ်၍ ယင်းစာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်းကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုမရှိပေ။ အယူခံတရားလိုအတွက်

- ဦးစိန်မြင့်၊

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက်

- ဦးသောင်းစံ၊တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ

၂၀၁၂ ခေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ခေါ် ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင်

မကွေးတိုင်းတရားရုံး၊၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄ တွင် ဒေါ်ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင်) က ဒေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာ ရသူ ဦးကျော်သူရ) အပေါ် အမွေပုံစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရာ တရားလို သည်အဆိုလွှာနှင့်ပူးတွဲတင်ပြထားသည့် နောက်ဆက်တွဲ (က) စာရင်းပါ အစဉ် (၁) မှ (၄) ထိမြေကွက်များနှင့် ယင်းမြေကွက်ပေါ် ရှိ အဆောက် အအုံများ အပါအဝင်အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများ၏ ၂ ပုံ ၁ ပုံကိုရထိုက်ကြောင်း အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အပြီးသတ်ဒီကရီအပေါ် တရား ပြိုင်ဒေါ် ခင်မိုးနိုင်ကမကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး)သို့ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၂၄ ဖြင့် အယူခံရာအောင်မြင် မှုမရရှိသဖြင့် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှတ် ၂၁၄ ဖြင့် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ပါ ပြဿနာများကို အထူးအယူခံ ခုံရုံးဖြင့် ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်-

> " ၁။ မိခင်ဖြစ်သူက သမီးဖြစ်သူမူလရုံးတရားပြိုင်အား ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ နှင့်အညီ မှတ်ပုံ တင်ထားသည့် မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေးကမ်းခြင်း စာချုပ် (သက်သေခံ -၂) ဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပါ

၂၀၁၂ ဒေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင် လျက် ယင်းစာချုပ်တွင် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်လုံလောက်စွာ ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိကြောင်းသုံးသပ်၍ ယင်းစာချုပ် မှာပျက်ပြယ်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ၊

၂။ မိခင်ဖြစ်သူ ကွယ်လွန်ပြီးနောက်ကျန်ရှိသည့် အမွေပစ္စည်း များကို ခွဲဝေယူခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း မူလရုံးတရားပြိုင်၏ တင်ပြချက်ကို လက်မခံခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုရှိ မရှိ၊

၃။ မူလရုံးတရားလိုက အဆိုလွှာ နောက်ဆက်တွဲ "က" နှင့် "ခ" စာရင်းပါ ပစ္စည်းများကိုသာ အမွေပုံစီမံခန့်ခွဲပေးစေ လိုမှုစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သဖြင့် အမွေပုံပစ္စည်းစာရင်းကောက်ယူ ရန် နှင့် ကော်မရှင်နာခန့်ထားဆောင်ရွက်ရန်မလိုအပ် ကြောင်း သုံးသပ်လျက်ပဏာမ ဒီကရီကိုချမှတ်ခြင်းမပြူ ဘဲ အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ။"

အယူခံတရားလို့၏ရှေ့နေက မူလရုံးတရားလိုက မိခင်မကွယ်လွန် မီ သက်သေခံအမှတ် (၂) မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်ဖြင့် ပေးကမ်းထားသောပစ္စည်းများကို အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများအဖြစ် အဆိုလွှာ နောက်ဆက်တွဲ (က) စာရင်းတွင် ဖော်ပြစွဲဆိုထားသော်လည်း ယင်းစာချပ် တရားမဝင်ကြောင်း၊ ဥပဒေနှင့်ညီညွှတ်ခြင်းမရှိကြောင်းကို သက်သေ ထင်ရှားတင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ နှင့် ပုဒ်မ ၁၂၃ တို့အရ မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းရာ၌ အဖိုးစားနားမရှိဘဲ ပေးခြင်းဖြစ်သည့်အပြင် အနည်းဆုံးသက်သေနှစ်ဦးနှင့်ပေးသူကဖြစ်စေ၊ ပေးသူအတွက်ဖြစ်စေ လက်မှတ်ရေးထိုး၍မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် လွှဲပြောင်း ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်ညီညွှတ်ပါက ပေးကမ်းခြင်းမှာ တရားဝင်အတည်ဖြစ်ကြောင်းပြဋ္ဌာန်းထားရာ တရားရုံးချုပ်က သက်သေခံ အမှတ် (၂) စာချုပ်တွင် မှတ်ပုံတင်အရာရှိက သဘောရိုးဖြင့်ဆောင်ရွက် ခြင်းဖြစ်ပါက တံဆိပ်ခေါင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ နှင့်ဆန့်ကျင်၍ တံဆိပ်ခေါင်း လုံလောက်စွာထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိသည့် စာချုပ်စာတမ်းတစ်ရပ်ကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် မခိုင်မမာဖြစ်သည်ဟုမဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ခဲ့ခြင်း သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ ပုဒ်မ ၁၂၃ တို့နှင့် ဆန့်ကျင် လျက်ရှိကြောင်း၊**မောင်ပုနှင့်ဦးသာဖြေပါ ၅ အမှု** ^(၁)၊ ဦး**အောင်ထွန်း ပါ ၆ နှင့် ဦးထွန်းတင် အမှု** ^(၂) တို့တွင်မေတ္တာဖြင့်ပေးသည့်စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ အရ မှတ်ပုံတင်ရန်လိုကြောင်း၊ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်မချုပ်ဆိုဘဲ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို တရားဥပဒေနှင့် အညီပေးကမ်း ခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်းဖြင့် ထုံးပြုထားကြောင်း၊ အထင်အရှား ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ချက်ရှိလျှင်၊ ညီမျှခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းဆိုသည့်အကြောင်း ပြချက်ဖြင့် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုပယ်ဖျက်ရန်တရားရုံးများ၌လုပ်ပိုင် ခွင့်မရှိကြောင်း **မာမက်ဖရ (ခ) မောင်မောင် ပါ ၂ နှင့်ဆဟစ်ဂျန်** ၂ အမှု ^(၃) တွင်ထုံးပြုထားကြောင်း၊ **ဦးတုင်ဝင်း ပါ ၂ နှင့် ဦးတင်ညွှန့် ပါ ၃ အမှု** ^(၄) အရ သားသမီးတစ်ဦးအား ပေးကမ်းသည့်

⁽၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၇၁၇။

⁽၂) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၇၅၅။

⁽၃) ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၅၁ (လွှတ်တော်)။

⁽၄) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၁၉၁။

၂၀၁၂ ခေါ် ခင်မိုးနိုင် ၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန်

(ခ) ဦးဘုန်းလွင်

အပေးစာချုပ်ပျက်ပြယ်ကြောင်း ကျန်သားသမီးများက မိဘအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုနိုင်ဟု ထုံးပြုချက်အရလည်း သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်မှုမရှိကြောင်း ပေါ် လွင်လျက်ရှိကြောင်း၊ **ဒေါ် လေးတင်** (၎င်း၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးအုန်းတင်) နှင့် ဦးအောင်ဝင်း ပါ ၃ အမှု ^(၁) ၊ ဦးမောင်မြပါ ၆ နှင့် မသန်းသန်းချို **အမှု** ⁽⁶⁾ တို့အရလည်း မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို မေတ္တာ ဖြင့်ပေးကမ်းရာတွင် ရယူသူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ရယူသူကိုယ်စားတစ် ဦးဦးကဖြစ်စေလက်ခံရယူရမည်ဖြစ်ပြီး ပေးကမ်းစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုကြောင်း ထုံးပြုထားသဖြင့် သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်မှာ တံဆိပ် ခေါင်းအက်ဥပဒေ၊ ဇယား ၁၊ အမှတ်စဉ် ၃၃ အရ ပစ္စည်းတန်ဖိုးပေါ် တွင် ၅%တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ထမ်းဆောင်ရန်မလိုအပ်ကြောင်း ထင်ရှားလျက်ရှိ ကြောင်း၊ အမှတ် (၁) ပြဿနာအပေါ် မှန်ကန်မှုမရှိဟု ဖြေဆိုသင့်ကြောင်း၊ အဆိုလွှာနှင့် ပူးတွဲ (က) စာရင်းအစဉ် (၁) ပါမြေနှင့်အဆောက်အအုံ၊ အစဉ် (၄) ပါ မြေနှင့်အဆောက်အအုံများကို မိခင်ဒေါ် ခင်စော ကွယ်လွန် ပြီးနောက် ဆွေးမျိုးသားချင်းများ၏ ညှိနှိုင်းမှုဖြင့် ၅-၇-၂ဝဝ၆ နေ့တွင် တရားလိုနှင့်တရားပြိုင်တို့ ခွဲဝေယူခဲ့ပြီးကြောင်းကို ချေလွှာတွင် ချေပထား သည့်အပြင် တရားပြိုင်၏အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ မှလည်း အစ်မတစ်ဝမ်းကွဲဒေါ်စိန်လှ၏အိမ်၌ သဘောတူခွဲဝေယူခဲ့ ကြောင်းထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ တရားပြိုင်ပြသက်သေ ဦးရန်ပိုင်၊ ဦးကျော်ကျော်တို့မှ ထောက်ခံထားကြောင်း၊ တရားလို၏ အထူးကိုယ်စား

⁽၅) ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၉၂။

⁽၆) ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၂၉၀။

လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင်ကလည်း ဝန်ခံထွက်ဆိုထားချက် ရှိနေကြောင်း၊ အမွေစား၊ အမွေခံတို့၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် အမွေခွဲဝေ ခွင့်ရှိကြောင်း၊ အမွေခွဲဝေမှုကိုနှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာချုပ်စာတမ်းရေးသား၍ ဖြစ်စေခွဲဝေခွင့်ရှိကြောင်း **ဦးဘဖေ ပါ ၆ နှင့် မချိုတီး (ခ) မညွှန့်** ပါ ၂အမှု ^(၇)၊ မငွေခင်နှင့် မရီစိန်ပါ ၂ အမှု ^(၈)၊ မမှုံစီ ပါ ၂ နှင့် **ဦးဘိုးသူတော် ပါ ၂ အမှု** ^(၉) တို့တွင် ပြဆိုထားကြောင်း၊ မိသားစု စီမံမှုကိုနှုတ်ဖြင့် စီမံနိုင်သည်ဟု **မကျော်နှင့်မကျေးဥအမှု** ^(၁၀)၊ **ဒေါ်ငွေလှိုင် ပါ ၈ နှင့် ဦးလှဆောင် ပါ ၃ အမှု** ^(၁၁) တို့တွင် ထုံးပြုချက်လည်းရှိကြောင်း၊ မိခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အမွေပစ္စည်း များကိုခွဲဝေယူပြီးကြောင်း မူလရုံးတရားပြိုင်၏တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန် လျက်ရှိကြောင်း၊ ဤအမှုတွင်အဆိုအချေတို့အရ အမွေပုံပစ္စည်းများမှာ အရေအတွက် လွန်စွာများပြားလျက်ရှိသည့်အပြင် မည်သည့်ပစ္စည်းမှာ အမွေဆိုင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အတိုင်းအတာ၊ အရေအတွက်မည်မျှရှိကြောင်း တိကျစွာမပေါ် လွင်သေးသောကြောင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂ဝ၊ နည်း ၁၃ အရ စာရင်းများတိကျစွာကောက်ယူရန်နှင့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန် အတွက် ပဏာမဒီကရီချမှတ်ရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလို မှုတွင် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ

⁽၇) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၇၂၇။

⁽၈) ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၁၃ (လွှတ်တော်)။

⁽၉) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၄၅၃။

⁽၁၀) အေအိုင်အာ၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ-၃၅၅။

⁽၁၁) ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၅၀။

၂၀၁၂

ဒေါ် ခင်မိုးနိုင်
(၎င်း၏အထွေထွေကိုယ်
စားလှယ်စာရသူ
ဦးကျော်သူရ)
နှင့်
ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင်
(၎င်း၏အထူးကိုယ်စား
လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန်
(ခ) ဦးဘုန်းလွင်

ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက်မှ အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်ရမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ ဇာရီလုပ်မှ လက်ရောက်ပေးရမည့်ကိစ္စ ပေါ် လာမည်ဟု ဒေါ်သန်းနှင့်မမြရီအမှု $^{(\circ)}$ ၊ ဒေါ်တင်ကြည်နှင့် ဒေါ်အမာ အမှု $^{(\circ \circ)}$ တို့တွင် ထုံးပြုကြောင်း၊ တရားရုံးချုပ်က ပဏာမဒီကရီချမှတ်ရန်မလို ကြောင်း၊ ပစ္စည်းခွဲဝေရန်အလို့ငှာ အမိန့် ၂၆၊ နည်း ၁၃ အရ ကော်မရှင်နာ ခန့်ထားခြင်းကိုတရားမဇာရီမှုတွင်သာ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်၍ အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မျက်ကွယ်ပြုရာရောက်ကြောင်း၊ **ဒေါ်ရှင်နှင့် ဦးမောင်မောင်လေး အမှု** ^(၁၄) တွင် အမွေပစ္စည်းများအနက် တရားလိုရရန်ရှိသောဝေစုကို ခွဲဝေသတ်မှတ်သည့် ဒီကရီသာလျှင် အပြီးသတ်ဒီကရီမြောက်ကြောင်း ထုံးပြုချက် ရှိရာ ယခုအမှုတွင် တရားလို၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသေးသောကြောင့် အပြီးသတ်ဒီကရီမဟုတ် ကြောင်း၊ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ထားခြင်းမရှိဘဲ အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ် ထားခြင်းမှာ မှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြု၍ မူလရုံး တရားလို၏ အဆိုလွှာကို ပလပ်သင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ရှေ့နေက သက်သေခံအမှတ်(၂) မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများ ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်တွင် ပစ္စည်း၏တန်ဖိုး မပါရှိသဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်းထမ်းဆောင်ထားခြင်းလည်းမရှိကြောင်း၊ သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်သည် မူလကပင် တန်ဖိုးမပါရှိသောကြောင့်

⁽၁၂) ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၂။

⁽၁၃) ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၄၅။

⁽၁၄) ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၅၆။

တံဆိပ်ခေါင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ တရားရုံးမှ သိမ်းချုပ်၍ အခွန်နှင့်ဒဏ် ငွေပေးဆောင်စေပြီး သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်အောင် တရားရုံးများ လက်စွဲအပိုဒ် ၁၀၂ အရ ဆောင်ရွက်ကုစား၍ မရနိုင်ကြောင်း၊ သက်သေခံ အမှတ် (၂) အပေးစာချုပ်သည် တရားမဝင်သောကြောင့် ယင်းစာချုပ်ပါ ပစ္စည်းများမှာ ဥပဒေအရ ပေးကမ်းခြင်းမမြောက်သဖြင့် အမွေဆိုင်ပစ္စည်း များအဖြစ်သာ တည်ရှိနေကြောင်း၊ သက်သေခံအမှတ် (၂)ပါ မြေကွက် များကို မူလရုံးတရားပြိုင်က ၎င်းအမည်ပေါက်ပြောင်းလဲခဲ့သဖြင့် ပခုက္ကူ ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၌ နှစ်ဖက်စစ်ဆေးခံခဲ့ပြီး သက်သေ ခံအမှတ် (ဌ) စာအရ မိဘများအမည်ပေါက် ပြန်လည်ပြောင်းလဲခဲ့ ကြောင်း၊ မူလရုံးတရားပြိုင်သည် ဂရန်တွင် ၎င်းအမည်ပေါက်ပြောင်းလဲ ခြင်းပျက်သွားသောကြောင့် အတူနေမိခင်ကြီးကို အပေးစာချုပ်ပြုလုပ်စေ ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းပစ္စည်းများကို လက်ရောက်မရရှိခဲ့ကြောင်း၊ မိသားစုစီမံ မှုဖြင့် ခွဲဝေယူကြပြီးဖြစ်ကြောင်းလည်း ထင်ရှားပေါ် လွင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ မိသားစုစီမံမှုဖြင့် အမွေခွဲဝေခြင်းရှိ မရှိနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဓိကသက်သေမှာ ဒေါ် စိန်လှဖြစ်ကြောင်း၊ မူလရုံးတရားပြိုင်က ဒေါ် စိန်လှအား သက်သေ စာရင်းတွင် တင်ပြထားရာမှ ပယ်ခဲ့ခြင်းသည် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄(ဆ) အရ အမှန်ပေါ် ပေါက်ပြီး ၎င်း၏အကျိုးနှင့်ဆန့်ကျင်မည်ဖြစ် သောကြောင့်သာဖြစ်ကြောင်း၊ မိသားစုစီမံမှုပြုသည်ဆိုခြင်းကို တစ်ဆင့် ကြားသက်သေများကိုသာ ထွက်ဆိုစေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်ပြ သက်သေ ဦးရန်ပိုင်သည် မိသားစုစီမံမှုပြုရာတွင် ပါဝင်သူမဟုတ်ဘဲ ကြားသိသူသာဖြစ်ကြောင်း၊ မူလရုံးတရားလိုနှင့် ဦးသန့်ဇင်ထွန်း(လိုပြ-၁) တို့၏ ထွက်ချက်၌ အမှတ် (၉)ရပ်ကွက်ရှိ အဆောက်အအုံကို အမွေခွဲပြီး

၂၀၁၂ ဒေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင် ၍ ရရှိသည်ဟု ထွက်ဆိုထားချက်မရှိကြောင်း၊ မူလရုံးတရားလိုနေထိုင်ရာ အမှတ် (၁၃) ရပ်ကွက်တွင် မြစ်ရေကြီး၍ ရေဝင်သောကြောင့် ကုန်ပစ္စည်း များ ခေတ္တပြောင်းရွှေ့ထားခြင်းဖြစ်သည်ဟုသာ ပေါ် ပေါက်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုဘက်မှ ပဏာမဒီကရီချမှတ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထား၍ ဒီကရီတစ်စုံတစ်ရာအပေါ် ထောက်ခံရာရောက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ မကွေးတိုင်းတရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့၏ တစ်သဘောတည်းဆုံးဖြတ်ထားသည့်စီရင်ချက်၊ ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုသင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

မူလရုံးတရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့သည် မြန်မာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဦးကြာဝါးနှင့် ဒေါ်ခင်စောတို့ သမီးများဖြစ်ကြသည်။ တရားလို ဒေါ်ခင်မျိုးနိုင်မှာ သမီးအကြီးဖြစ်ပြီး တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မိုးနိုင်မှာ သမီး အငယ်ဖြစ်သည်။ ဖခင်ဦးကြာဝါးသည် ၁၆-၇-၂ဝဝ၄ နေ့တွင်လည်း ကောင်း၊ မိခင်ဒေါ်ခင်စောသည် ၂၄-၅-၂ဝဝ၆ နေ့တွင်လည်းကောင်း အသီးသီးကွယ်လွန်ခဲ့ကြသည်။ မိဘများကွယ်လွန်ပြီးနောက် အဆိုလွှာ နောက်ဆက်တွဲ(က)ပါတရားလိုနှင့်တရားပြိုင်တို့လက်ဝယ်ရှိ မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သောပစ္စည်းများနှင့် နောက်ဆက်တွဲ (ခ) ပါ နစ်ဆန်းစူပါဆလွန်း ၆က/၄၈၄၈ အိမ်စီးကားတစ်စီးကို တရားပြိုင်က ရောင်းချခဲ့သည့်ကာလ တန်ဖိုးငွေကျပ် သိန်း ၄ဝဝ တို့ ကျန်ရစ်ကြောင်း၊ ယင်းပစ္စည်းများအား လုံး၏ ၂ ပုံ ၁ ပုံကို တရားလိုက ရထိုက်ကြောင်းဖြင့် အဆိုပြုစွဲဆိုသည်။

တရားပြင် ဒေါ်ခင်မိုးနိုင်က နောက်ဆက်တွဲ (က)ပါ မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သောပစ္စည်းများအနက် အမှတ်စဉ် (၂) နှင့် (၃) တို့ကို မိခင်က ၎င်းအား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ၂၅-၄-၂၀၀၅ နေ့တွင် ပေးကမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အမှတ်စဉ် (၁) နှင့် (၄) ပါ ပစ္စည်းများကို ၅-၇-၂ဝဝ၆ နေ့တွင် ဆွေမျိုး များညှိနှိုင်းပေးမှုဖြင့် အမွေခွဲဝေပြီးဖြစ်ကြောင်း အဓိကချေပတင်ပြသည်။

၂၅-၄-၂၀၀၅ ရက်စွဲပါမေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်းခြင်းမှတ်ပုံတင်စာချုပ် သက်သေခံအမှတ် (၂) တွင် အဆိုလွှာနောက်ဆက်တွဲ (က) အမှတ်စဉ် (၂) နှင့် (၃) ပါမြေကွက် ၅ ကွက်နှင့် အဆောက်အအုံများကို မိခင် ဒေါ် ခင်စောက သမီးဖြစ်သူ ဒေါ် ခင်မိုးနိုင်အား မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းထား ပြီး၊ အခွန်တံဆိပ်ခေါင်း ၁၂၅ ကျပ် ထမ်းဆောင်ကာ စာချုပ်မှတ်ပုံတင် အမှတ် ၈၈/၂၀၀၅ ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပေးကမ်း သည့်ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးကိုသတ်မှတ်ဖော်ပြထားခြင်းမရှိချေ။

ဒေါ်ခင်စော၏အစ်ကိုရင်းဖြစ်သူ ဦးသာထွန်းက တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မိုးနိုင်၏ခင်ပွန်း ဦးအောင်ဇော်သို့ ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့်မြင်တိုင် မြို့နယ်ရှိ ဂရန်မြေကွက်နှင့် တစ်ထပ်အဆောက်အအုံကို ပေးကမ်းခဲ့ သော ၂၃-၉-၂ဝဝ၃ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် (သက်သေခံ-၉) တွင် အခွန်တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်နှိပ်ရန်အလို့ငှာပစ္စည်းကို ကျပ် ၁ဝ သိန်း တန်ဖိုး ထား၍ ကျသင့်သောအခွန်တံဆိပ်ခေါင်းထမ်းဆောင်လျက် ပေးကမ်း ချုပ်ဆိုထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတံဆိပ်ခေါင်းအက်ဥပဒေဇယား ၁၊ အမှတ်စဉ် ၃၃ အရ ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်တွင် ပစ္စည်းတန်ဖိုးအပေါ် ၌ ၅ ရာခိုင်နှုန်း တံဆိပ် ခေါင်းခွန်ထမ်းဆောင်ရန်လိုအပ်သည်။ သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်၌ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ၁၂၅ ကျပ်သာ ထမ်းဆောင်ထားသဖြင့် ပေးကမ်းသည့် ပစ္စည်းတန်ဖိုးအပေါ် တွင် ထိုက်သင့်သည့်အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကို ဥပဒေနှင့် အညီထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

၂၀၁၂ ဒေါ် ခင်မိုးနိုင်

(၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ

စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ဒေါ်ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်ရန်လိုအပ်သည့် စာချုပ်စာတမ်းတစ်ခုသည် လိုအပ်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းများကပ်ထားခြင်းမရှိပါက သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံခြင်းမပြုရဟု တံဆိပ်ခေါင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား သည်။

သို့ရာတွင် စာချုပ်စာတမ်းတစ်ရပ်ကို သက်သေခံအဖြစ်လက်ခံပြီး သည့်အခါ အဆိုပါလက်ခံခြင်းကို တံဆိပ်ခေါင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အချက်မှအပ ထိုလက်ခံသော တရားမမှုတွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုစာချုပ်စာတမ်းမှာထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းထမ်းဆောင်ထားခြင်း မရှိဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့်စွဲဆိုထားသော အခြားအမှုတွင်ဖြစ်စေ မည်သည့်အဆင့်တွင်မဆို အငြင်းပွားကန့်ကွက်မှုမရှိစေရကြောင်း တံဆိပ် ခေါင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

တံဆိပ်ခေါင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ အရ တံဆိပ်ခေါင်းကပ်ရန်လို သည့် စာချုပ်စာတမ်းတစ်ခုသည် တံဆိပ်ခေါင်းမပါဘဲ တရားရုံးက အမှု တွင်သက်သေခံအဖြစ်လက်ခံထားပြီးဖြစ်လျှင် မည်သူကမျှ ယင်းစာချုပ် သည် သက်သေခံမဝင်ပါဟု နောက်ပိုင်းတွင်သော်လည်းကောင်း၊ အယူခံမှု တွင်သော်လည်းကောင်း ကန့်ကွက်ခွင့်မရှိတော့ကြောင်း နာဇီစန် ပါ၂ နှင့် မမလေး အမှု (၁၅) နှင့် ဦးကာစင် ပါ ၃ နှင့် ဦးအုန်းရွှေ ပါ ၅ အမှု (၁၆) တို့တွင် ထုံးဖွဲထားသည်။

ယခုအမှုတွင် ၂၅-၄-၂ဝဝ၅ ရက်စွဲပါမေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းခြင်း

⁽၁၅) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၅၃။

⁽၁၆) ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၈၃။

မှတ်ပုံတင်စာချုပ် (သက်သေခံအမှတ် ၂) စာချုပ်ကို ထိုက်သင့်သည့် အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းထမ်းဆောင်၍ ချုပ်ဆိုထားခြင်းမရှိစေကာမူ ယင်း စာချုပ်ကို မကွေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄ တွင် သက်သေခံအမှတ် (၂) အရ လက်ခံထားပြီးဖြစ်သဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ အရ ယင်းစာချုပ်သည် သက်သေခံမဝင်ဟူ၍ ကန့်ကွက်ပိုင်ခွင့်မရှိတော့ပေ။

သို့ဖြစ်ရာ တရားရုံးချုပ်က သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်သည် တံဆိပ်ခေါင်းလုံလောက်စွာ ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိကြောင်းသုံးသပ်၍ ယင်းစာချုပ်မှာပျက်ပြယ်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်မှု မရှိပေ။

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ နှင့် ပုဒ်မ ၁၂၃ တို့ တွင် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းလျှင် အနည်း ဆုံးသက်သေနှစ်ဦးနှင့် ပေးသူကဖြစ်စေ၊ ပေးသူအတွက်ဖြစ်စေ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့်မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့်လွှဲပြောင်းပေးရမည်ဖြစ် ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်ညီညွှတ်မှုမရှိလျှင် ပေးကမ်းခြင်းသည် တရားမဝင်သောကြောင့် ပေးကမ်းသည့်စာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း ဒေါ်လေးတင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စားလှယ်စာ ရသူ ဦးအုန်းတင်) နှင့် ဦးအောင်ဝင်းပါ ၃ အမှု (၅) နှင့် ဦးမောင်မြ ပါ ၆ နှင့် မသန်းသန်းချို အမှု (၆) တို့တွင် ညွှန်ပြသည်။

ယခုအမှုတွင် သက်သေခံအမှတ် (၂) မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းခြင်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ နှင့်

၂၀၁၂

____ ဒေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ)

နှင့်

(၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန်

(ခ) ဦးဘုန်းလွင်

ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင်

ပုဒ်မ ၁၂၃ တို့နှင့်အညီ ချုပ်ဆိုထားသဖြင့် ယင်းစာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

မူလရုံးတရားပြိုင်၏သားလည်းဖြစ်၊ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ် စာရသူလည်းဖြစ်သော ဦးကျော်သူရက ဒေါ် ခင်စောကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၅-၇-၂၀၀၆နေ့တွင် ဆွေမျိုးများ၏ ညှိနှိုင်းပေးမှုဖြင့် တရားလိုနှင့်တရားပြိုင် တို့သည် အစ်မတစ်ဝမ်းကွဲတော်စပ်သူ ဒေါ်စိန်လှ၏နေအိမ်၌ အမွေ ပစ္စည်းများကိုခွဲဝေခဲ့ကြကြောင်း၊ တရားလို ဒေါ်ခင်မျိုးနိုင်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုသန့်ဇင်ထွန်း၊ တရားပြိုင် ဒေါ် ခင်မိုးနိုင်နှင့်သားဖြစ်သူ ကိုကျော်သူရ၊ ဒေါ် စိန်လှ၊ ၎င်း၏သား ကိုရန်ပိုင် (ပြိုင်ပြ-၂) နှင့် ၎င်းတို့၏အလုပ်သမား ကိုအောင်ဌေးတို့က အသိသက်သေများအဖြစ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြ ကြောင်းဖြင့် အမွေပစ္စည်းမကျန်ရစ်တော့ကြောင်း ချေပထွက်ဆိုသည်။ ၎င်းထွက်ဆိုချက်အရ တရားလို၊ တရားပြိုင်တို့၏ အစ်မတစ်ဝမ်းကွဲ တော်စပ်သူ ဒေါ်စိန်လှနှင့် ၎င်းတို့၏သား ကိုရန်ပိုင် (ပြိုင်ပြ-၂) မှအပ အခြားဆွေမျိုးသားချင်းများ ပါဝင်ခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဦးကျော်သူရက မိသားစုချင်းဖြစ်၍ နှုတ်ဖြင့်အမွေခွဲဝေကြခြင်းကြောင့် စာချုပ်စာတမ်းအထောက်အထားမရှိကြောင်း၊ ယခုအခါ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့ ညီအစ်မနှစ်ဦးမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအခေါ် အပြောမရှိကြ ကြောင်းဖြင့် ထွက်ဆိုသည်။ ဒေါ် စိန်လှ၏သားဖြစ်သူ ကိုရန်ပိုင် (ပြိုင်ပြ -၂) က ဦးကြာဝါးကွယ်လွန်ပြီးနောက် တရားလို၊ တရားပြိုင်များသည် အခေါ် အပြောမရှိဘဲ ပဋိပက္ခများဖြစ်နေကြောင်းကြားသိရပြီး၊ ဦးကြာဝါး ကွယ်လွန်ပြီးနောက်ဒေါ် ခင်စောကွယ်လွန်သည်အထိ တရားလိုနှင့် တရား ပြိုင်များသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအခေါ် အပြောမရှိတော့ဘဲ ယနေ့အချိန်ထိ

မျက်နှာချင်းမဆိုင်တော့ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။ တရားလိုနှင့်တရားပြိုင် တို့ ညီအစ်မနှစ်ဦးသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအခေါ် အပြောမရှိဘဲ မသင့်မြတ် သူများဖြစ်ကြ၍ အမွေပစ္စည်းများကို နှစ်ဦးသဘောတူနှုတ်ဖြင့်ခွဲဝေယူကြ သည်ဆိုခြင်းမှာ လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိပေ။ အမွေပစ္စည်းခွဲဝေယူသည်ဆိုရာ၌ ပခုက္ကူမြို့၊ အမှတ် (၉) ရပ်ကွက်ရှိမြေနှင့်တိုက်ကို တရားလို ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင် ကယူပြီး အမှတ် (၁၀) ရပ်ကွက်ရှိ မြေနှင့်အဆောက်အအုံကို တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မိုးနိုင်ကယူကြောင်း တရားပြိုင်နှင့်သက်သေ ကိုရန်ပိုင်တို့က ထွက်ဆိုသော်လည်း အမှတ် (၈) ရပ်ကွက်နှင့် စက်မှုဇုန်ရှိမြေကွက်များကို ဒေါ်ခင်မိုးနိုင်က၎င်းအမည်ပြောင်းသဖြင့် တရားလိုက သက်ဆိုင်ရာဌာန များသို့ ကန့်ကွက်ခဲ့ကြောင်း တရားလိုဘက်မှထွက်ဆိုထားသဖြင့် အမွေ ပစ္စည်းအားလုံးကို တရားလို၊ တရားပြိုင်တို့ညီအစ်မနှစ်ဦးသဘောတူခွဲပြီး ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဤအခြေအနေတွင် မိခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အမွေပစ္စည်းများကိုခွဲေပြီးဖြစ်ကြောင်း တရားပြိုင်ဘက်ထုချေချက်ကို မကွေးတိုင်းတရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး)တို့က တစ်သဘောတည်း လက်မခံခဲ့ခြင်းသည် သက်သေခံချက်များအရ မှားယွင်းခြင်းမရှိပေ။

မူလရုံးတရားလိုက အမွေပုံပစ္စည်းများကို အဆိုလွှာ နောက်ဆက် တွဲ (က) နှင့် (ခ)စာရင်းတို့ဖြင့် တင်ပြထားရာ နောက်ဆက်တွဲ (ခ) ပါ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းမှာ ကားရောင်းရငွေ တစ်ရပ်တည်းဖြစ်၍ ရှင်းလင်းသော်လည်း နောက်ဆက်တွဲ (က) ပါ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများမှာ အများအပြားရှိပြီး ယင်းပစ္စည်းများအနက်မှ အမှတ်စဉ် (၂) နှင့် (့) ကိုသာ တရားပြိုင်အားပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ကျန်ပစ္စည်းများမှာ အမွေခွဲဝေပြီးကြောင်း ထင်ရှားခြင်းမရှိသဖြင့် ၂၀၁၂

၂၀၁၂ ဒေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ဒေါ် ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင် အမွေပစ္စည်းကျန်ရစ်ကြောင်း ပေါ် ပေါက်သော်လည်း တရားလိုရရန်ရှိ သောဝေစုကို တိတိကျကျခွဲဝေသတ်မှတ်သည့် အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်နိုင် ဦးမည်မဟုတ်ချေ။ အမှုအဖြစ်အပျက်မှာများစွာရှင်းလင်းလွယ်ကူပြီး အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေမှသာလျှင် ပဏာမဒီကရီ ချရန်မလိုဘဲ အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်နိုင်သည်။

အမွေပစ္စည်းကို တရားရုံးမှစီမံအုပ်ထိန်းကာ ခွဲဝေပေးရန် စွဲဆို သည့် အမှုတွင် ချမှတ်ရမည့် ဒီကရီကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂ဝ၊ နည်း ၁၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ ပထမပဏာမဒီကရီကိုချမှတ်ပြီး နောက်မှ အပြီးသတ်ဒီကရီကို ချမှတ်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အပြီးသတ် ဒီကရီကို မည်သို့မည်ပုံရေးဆွဲရမည်ဟု သတ်မှတ်ချက်မရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ ပဏာမဒီကရီပါ ညွှန်ကြားချက်များအပေါ် မူတည်၍ အပြီးသတ် ဒီကရီကို ရေးဆွဲရန်ဖြစ်ကြောင်၊ **ဒေါ်သန်းနှင့်မမြရီ အမှု** ^(၁၂) တွင် ညွှန်ပြသည်။ တရားလိုရရန်ရှိသော ဝေစုကို ခွဲဝေသတ်မှတ်သည့် ဒီကရီသာလျှင် အပြီးသတ်ဒီကရီမြောက်သည်။ အပြီးသတ်ဒီကရီတွင် အမွေဆိုင်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်များကို သတ်သတ်မှတ်မှတ်ဖော်ပြရန်လိုသည်။ ဒေါ် ရှင်နှင့်ဦးမောင်မောင်လေး အမှု ^(၁၄)၊ ဦးမြတ်ကျော်နှင့် **ဦးသိန်းမောင် ပါ ၅ အမှု** ^(၁၇) တို့ကိုကြည့်ပါ။ ဤအမှုတွင် အမွေပစ္စည်းများပြားပြီးမည်သည့်ပစ္စည်း၊ မည်သည့်အတိုင်းအတာကို တရားလိုရရန်ရှိသော ဝေစုအဖြစ် သတ်သတ်မှတ်မှတ် ခွဲဝေဖော်ပြပေးနိုင် ခြင်းမရှိသေးပါဘဲလျက် မူလရုံးနှင့်တရားရုံးချုပ်တို့က အမွေပုံပစ္စည်း

⁽၁၇) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၀၂(၃၀၃)။

စာရင်းကောက်ယူရန်၊ စာရင်းရှင်းလင်းရန် ပြဿနာတစ်စုံ တစ်ရာမရှိ ကြောင်း သုံးသပ်လျက်အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှု မရှိပေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဤအထူးအယူခံခုံရုံးဖြင့် ကြားနာလျက်ရှိသောပြဿနာများကို အောက်ပါအတိုင်းဖြေဆိုလိုက် သည်-

"၁။ မိခင်ဖြစ်သူက သမီးဖြစ်သူမူလရုံးတရားပြင်အား ပစ္စည်းလွှဲ ပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် ထားသည့် မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေးကမ်းခြင်း စာချုပ် (သက်သေခံ - ၂) ဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပါ လျက် ယင်းစာချုပ်တွင် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်လုံလောက်စွာ ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိကြောင်းသုံးသပ်၍ ယင်းစာချုပ် မှာပျက်ပြယ်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း၊

၂။ မိခင်ဖြစ်သူ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ကျန်ရှိသည့်အမွေပစ္စည်း များကို ခွဲဝေယူခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း မူလရုံးတရားပြိုင်၏တင်ပြ ချက်ကို လက်မခံခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း၊

၃။ မူလရုံးတရားလိုက အဆိုလွှာနောက်ဆက်တွဲ "က" နှင့် "ခ"စာရင်းပါပစ္စည်းများကိုသာ အမွေပုံစီမံခန့်ခွဲပေးစေလို မှုစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သဖြင့် အမွေပုံပစ္စည်းစာရင်းကောက်ယူရန် နှင့် ကော်မရှင်နာခန့်ထားဆောင်ရွက်ရန်မလိုအပ်ကြောင်း

၂၀၁၂ ခေါ် ခင်မိုးနိုင် (၎င်း၏အထွေထွေကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးကျော်သူရ) နှင့် ခေါ် ခင်မျိုးနိုင် (၎င်း၏အထူးကိုယ်စား လှယ်စာရသူ ဦးရီစိန် (ခ) ဦးဘုန်းလွင် သုံးသပ်လျက်ပဏာမဒီကရီကိုချမှတ်ခြင်းမပြုဘဲ အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း။"

ထိုကြောင့် ဤတရားမအထူးအယူခံမှုကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသခွင့် ပြု၍ မကွေးတိုင်းတရားရုံးနှင့်တရားရုံးချုပ်တို့၏ စီရင်ချက်နှင့် အပြီးသတ် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မျိုးနိုင် (မူလရုံး တရားလို) သည် မိဘများ ကျန်ရစ်သောအမွေပုံပစ္စည်းများတွင် ၂ ပုံ ၁ ပုံ (နှစ်ပုံတစ်ပုံ) ရထိုက်ကြောင်း ပဏာမဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။

တရားစရိတ်ကို အမွေပုံမှကျခံစေရမည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၅၀၀၀၀/- သတ်မှတ်သည်။